ቁጥር ሕ/ሥ/ጉ/00/08

ቀን ህዳር 12 ቀን 2001 ዓ.ም (21/11/08)

የርእሰ አድባራት ለገደን ደብረጽዮን ቅድስት ማርያም የኢ/ኦ/ተ/ቤተክርስቲያን
የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ጽ/ቤት

ለገደን

ጉዳዩ የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ ውሳኔን ስለመላክ

ጥቅምት 28 ቀን 2001 (07/11/08) የዋለው የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ በ14/09/08 የተካሄደውን ጠቅላላ መንፈሳዊ ጉባኤ አፈጻጸምና የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ በመሪጌታ መርሐጽድቅ ቀናው ላይ ያቀረበውን ክስና ውሳኔን በሚመለከት ያሳለፈውን 4 ገጽ የውሳኔ ቃለጉባኤ እና 3 ገጽ አባሪ ደብዳቤዎች በዚሁ መሸኛ ደብዳቤ አያይዘን የላክ መሆኑን በአክብሮት እንገልጻለሁ።

እግዚአብሔር አገልግሎታችንን ይባርክ!!

ልዑል ሚካኤል መኮንን
የጉባኤው ጊዜያዊ ሰብሳቢ

ግልባጭ
ለሰበካ ጉባኤ
ለቁጥጥር ኮሚቴ
ለሕንፃ ልማት ኮሚቴ
ለሰንበት ት/ቤት አመራር ኮሚቴ

የርዕሰ አድባራት አንድነ ደብረጽዮን ቅድስት ማርያም የኢ/ኦ/ተ/ቤተክርስቲያን
የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ

ቀን 28/02/2001 (07/11/08

20ኛ መደበኛ ስብሰባ ቃለ ጉባኤ

በስብሰባው የተገኙ አባላት
ሊቀ ሚካኤል መኮንን የስላቱ ሰብሳቢ
ሊ/ዲ/ ደምዝ ደገዜ የጉባኤው አባል
ወ/ሮ/አጸዱ መረዳት የጉባኤው ጸሐፊ

አጀንዳ
በ14/09/2008 ስለተካሄደው ጠቅላላ መንፈሳዊ ጉባኤ አፈጻጸምና ስለመሪጌታ መርሐጽድቅ ቀናው ከሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ ስብሰቢነትና አባልነት መታገድን አስመልክቶ ከሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ጽ/ቤት መስከረም 25 ቀን 2001 ዓ.ም በተጻፈ ደብዳቤ የተሰጠውን ውሳኔ ከሕግ ጋር አገናዝቦ በመገምገም ውሳኔ ለመስጠት ነው።

1ኛ. ጠቅላላ መንፈሳዊ ጉባው በሕጉ መሠረት መፈጸሙን በሚመለከት ፤

በ4/09/2008 የተካሄደው ጠቅላላ መንፈሳዊ ጉባኤ አፈጻጸም በሚከተሉት ምክንያቶች የውስጥ መተዳደሪያ ደንቡንም ሆነ ተራሰት ዱዱሰን ያልተከተለ እንደነበር ጉባኤው ሕጉን በማገናዘብ ባደረገው ግምገማ ፤
ሀ) በውስጠ ደንቡ አንቀጽ 6 (7) እና አንቀጽ 28 (11) መሠረት የሒሳብ ዘገባው በቀጥታ ከሚቴው አልቀረበም። የውጭ ኦዲተር የተባለውም ከመድረክ ላይ ወጥተው የ 3 ደቂቃ ያህል ንግግር ከማድረግ በስተቀር የሒሳብ ዝርዝር አላቀረቡም ጥያቄም ሳይጠየቁና አባሉቱም የቁጥጥሩ ውጤት ትክክል ለመሆኑና ላለመሆኑ ተወያይተው ሳያጸድቁት ከጉባኤው ወጥተው ሄደዋል።
ለ) ጉባኤው በቀረቡት ጥያቄዎች ላይ ተወያይቶ ከውሳኔ ላይ መድረስ ወይም የሒሳብና የንብረት ጥያቄዎችን የሚያጣሩ አጣሪ ኮሚቴ ማቋቋም ሲገባው እንዲሁም አንድ ግለሰብ አስተያየት ምክንያት ጉባኤው መዘጋቱ ተገቢና ሕጋዊ እንዳልነበረ ጉባኤው አምኖበታል።

2ኛ. የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ በመሪጌታ መርሐጽድቅ ቀናው ላይ የቀረበውን ክስና የሰለፈውን ውሳኔ በሚመለከት ፤

በአጀንዳው ስለተጠቀሰው ጉዳይ ከላይ ከተጠቀሰው ደብዳቤ በተጨማሪ ከሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ጽ/ቤት መስከረም 25 ቀን 2001 ዓ.ም በተጻፈ ደብዳቤ ጀንት በተላከው 3 ገጽ ከ1 - 7 ተራ ቁጥር የተገለጠው የክስ ዝርዝርና የተሰጠው ውሳኔ እንዲሁም በ02/11/08 በተጻፈ ደብዳቤ የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ በመሪጌታ መርሐጽድቅ ቀናው ላይ የወሰደውን እርምጃ ያለምንም ተቃውሞ በሙሉ ድምጽ ጥቅምት 16 ቀን 2001 ዓ.ም የተሰበሰበው ጥምር ጉባኤ አጽድቆታል በማለት የተገለጠው በየን በቤተክርስቲያናችን መተዳደሪያ ደንብ ድንጋጌ መሠረት የተፈጸመ መሆን ያለመሆኑንና የክሱ ምክንያቶችም በደንቡ ላይ ከተቀመጡት አንቀጾች ጋር ተገናዝበው ስለመቅረባቸው ጉባኤው ከደንቡ ጋር አገናዝቦ በዝርዝር ተመልክቶታል።

በመሰረቱ በቤተክርስቲያናችን ሥር የሚገኙ ተቋማት (የአስተዳደር ጉባኤውም ሆነ ንዑሳን ኮሚቴዎች) የተቋቋሙትም የተሰጣቸውን ኃላፊነት የሚወጡትም በጠቅላላው መንፈሳዊ ጉባኤ ታውቆና ጸድቆ ከሥራ ላይ በዋለው የውስጥ መተዳደሪያ ደንብ መሆኑ ለሁሉም ግልጽ ነው። የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤም ይህንን ደንብ አክብሮ ለማስከበር የተቋቋመ ተቋም ነው። በአባላቱም ሆነ በኮሚቴዎች መካከል ችግር

ወይም አለመግባባት ቢፈጠር በውስጠ ደንቡ አንቀጽ 45 እና 48 መሠረት ጉዳዮች ወይም አቤቱታዎች ደረጃቸውን ጠብቀው መታየትና መፈታት እንዳለባቸው በግልጽ ተደንግጓል። ይህንንም የሀብረተሰብ አስተዳደር የሚያስተምረን ሁሉንም ችግሮች ለማን የትኛውን በውይይትና በዴሞክራሲያዊ ዳኝነት መፍታት እንደምንችል ነው። ስለሆነም የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ በመሪጌታ መርሐጽድቅ ቀናው ላይ ያሳለፈው ውሳኔ በሚከተሉት ምክንያቶች ሕጋዊ ሆኖ አላገኘነውም።

ሀ. በመቅለለው ጉባኤ ላይ የተነሳተው ሁኔታ በአስተዳደራዊ መልኩ ሲታይ በማን ናውም ጉባኤ ላይ መጠየቅና አስተያየት መስጠት የማንኛውም አባል መብት ስለሆነ ከምእመናንና ከሰበካ ላይ የኮሚቴ አባላት የቤተክርስቲያናችንን የሥራና የአስተዳደር ሁኔታን በተመለከተ የተለያዩ ጥያቄዎች ቢቀርቡም ትክክለኛውን መልስ በመስጠትና ጠያቂውም ከተሳሳተ በሰተቱን ሕግና ሥርዓትን ተከትሎ በመግለጽ ማረም በከፍተኛ ሃላፊነት ላይ ለተመደበ ሁሉ ዋና ተግባር ነው። ጥያቄውም ተገቢ አይደለም ተብሎና ከሕግ ጋርም ተገናዝቦ እንደጥፋት እንኳን ቢቆጠር ቤተክርስቲያን የሰላምና የእርቅ ቤት በመሆንዋ የዚሁ ጉባኤ አባላት የሚያውቁትና መተዳደሪያ ደንቡ ከመጽደቁ በፊት ተነስቶ የመጣና የተለየ ሁኔታ ከሌለ በስተቀር በውይይትና ከዚያም ቢያልፍ በውስጠ ደንቡ አንቀጽ 48 (1 - 3) መሠረት ለሚመለከተው ጉባኤ ቀርቦ አስፈላጊው ውሳኔ እን ዲሰጠው ባለመደረጉ።

ለ. ከዚህ በላይ በተጠቀሰው አንቀጽ እንደተደነገገውም ሕግና ሥነሥርዓትን ተላለፎ የሚገኝን አባል ጉዳይ ማየት የሚችለው የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ ወይም ምስጢራተ ቤተክርስቲያንን በሚመለከት የካህናት ጉባኤ እንጂ የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ሥልጣን ባለመሆኑ።

ሐ. የሰበካው አስተዳደር ጉባኤዉ ሕግና ሥነሥርዓት ጥሰዋል በሚል ከሳሽ ከሆነ ጉዳዩን በውስጡም ይሁን ደብዳቤ ጽፎ ለሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ ማስተላለፍ ወይም መምራት ሲገባው እራሱ ከሳሽና እራሱ ዳኛ ሆኖ ውሳኔ እንዲሰጥ ሕጉ የማይፈቅድ ስለሆነ።

መ. የጥምር ጉባኤውም ሆነ ጠቅላላው መንፈሳዊ ጉባኤ በውስጠ ደንቡ አንቀጽ 45 (5 ና 6) መሠረት ደረጃውን ጠብቆ በይግባኝ የሚቀርብለትን ጉዳይ ብቻ የማየት ሥልጣን ነው እንጂ የአስተዳደር ጉባኤው ወይም አንዱ ክፍል በአቋራጭ ማስወሰን ሕጋዊ ስለይደለ።

ሠ. መሪጌታ መርሐጽድቅ ቀናው በግል ከተከሰሱበት በተጨማሪ ከላይ ቁጥሩ በተጠቀሰው ደብዳቤ የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ አባላትም መሪጌታ መርሐጽድቅ ቀናው ለጠቅላላው ጉባኤ ያቀረብዋቸውን ጥያቄዎች ቀደም ሲል አቅርባችሁ አስፈላጊው እርምጃ እንዲወሰድ ማድረግ ባለመቻላችሁ የሰበካው አስተዳደር ጉባኤውን እጅግ አሰዝኖታል ለተባለውም የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤው ከመጀመሪያው ጀምሮ ሁሌዜ እሰብ ሆኖ የሚታየው የቤተክርስቲያናችን ንብረት አጠባበቅና የሂሳብ አያያዝን በሚመለከት ስለሆነ ፤ ሀ) የቁጥጥር ኮሚቴው ሥራውን በአስቸኳይ እንዲጀምርና በአንቀጽ 28 የተሰጠውን ሀላፊነት እንዲወጣና የቤተክርስቲያናችንን ሀብትና ንብረት እንዲያስጠብቅ ፤ ለ) የንብረት ክፍል ሀላፊ በውስጠ ደንቡ አንቀጽ 24 መሠረት እን ደመደቡና እንዲሰሩ የቤተክርስቲያን ንብረት በሕጋዊ ሞዴል (የገቢ ደረሰኝ) እየተመዘገበ እንዲጠበቅ ፤ ሐ) ማንኛውም በቤተክርስቲያናችን ስም የሚሰበሰብ ገንዘብ ሁሉ በውስጠ ደንቡ አንቀጽ 40 (1 - 6) በተደነገገው መሠረት በሕጋዊ የገቢ ደረሰኝ መሰብሰብ እንዳለበት ፤ መ) በዚህ አገር ሕግ መሠረት መሞላት የሚገባቸው የጤን ነትና የደህንነት መስፈርቶች እንዲሞሉና እነዚህንም ሁሉ ተግባራዊ ለማድረግ በአንቀጽ 34 (3) መሠረት የአስተዳደር ጉባኤው ለሥራው ባለሙያ የሆነ ቋሚ ሠራተኛ መመደብ እንዳለበትና ሌሎችንም ጉዳዮች በሚመለከት በተደጋጋሚ ለሰበካ አስተዳደር

ጉባኤው የጽሁፍ ማስጠቢያ ሲሰጥ ለመቆየቱ ያሉን ማህደረ ጉዳዮች ያስረዳሉ። ስለዚህ መታረም የሚገባውን በወቅቱ አላቀረባችሁም ለሚለው ጥያቄ መልሱ ከነዚህ ማስጠቢያዎች የትኛው ተግባራዊ ሆነዋል ሁሉም በቀላሉ የሚረዳው ጉዳይ ነው።

ረ. በመጨረሻም የጠቅላለው ጉባኤ አመታዊ ስብሰባ ነሐሴ 25 ቀን 2001 ዓ.ም እን ደሚደረግ የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ጥሪ ባደረገበት ወቅት የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ ነሐሴ 15 ቀን 2001 ዓ.ም አስቸኳይ ስብሰባ አድርጎ ሁኔታውን ከገመገመ በኋላ የሂሳብና የንብረት ቁጥጥርና ሌሎች ከላይ የተዘረዘሩት ጭምር በሕጉ መሠረት መፈጸማቸው ካልተረጋገጠ ወይም ሳይጠናቀቅ ጠቅላላ መንፈሳዊ ጉባኤው ቢጠራ ክርክር ስለሚያስነሳ የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ጉዳዩን በቅድሚያ እንዲያስብበት የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ የሰጠው ውሳኔ በቁጥር ሕሥ/ጉ/02/08 ነሐሴ 15 ቀን 2001 ዓ.ም በተጻፈ ደብዳቤ ለሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ተልኳል። ሆኖም ትኩረት ሳይሰጠው ቀርቶ ጠቅላላ ጉባኤው በመደረጉ የተፈጸመው ሁኔታ ለተሰብሳቢዎች ሁሉ ግልጽ እን ደነበር ይታወቃል። የተላከው ደብዳቤ ቅጅ ከዚሁ ጋር ተያይዞዋል።

ሰ. ማስጠቢያው እንደተለመደው ዋጋ ሳይሰጠው በመቅረቱ መሪ/መርሐጽድቅ ቀናው በጠቅላለው ጉባኤ ላይ ባቀረቡት ጥያቄ ምክንያት ሕግና ሥነሥርዓት ጥሰዋል በሚል የሰበካ አስተዳደር ጉባኤው ከ1-7 ተራ ቁጥር ጠቅሶ ሕግና ሥነሥርዓትን ለማስከበር በጠቅላለው ጉባኤ የተመረጡትን መሪ/መርሐጽድቅ ቀናውን ከሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ አባልነት አግደናል በማለት ያሳለፈው ውሳኔ ከላይ እንደተዘረዘረው በውስጥ መተዳደሪያ ደንቡ የተደነገገውን ብቻ ሳይሆን ያለንበትም አገር የመጠየቅና የመናገር ነጻነት ሕግን የሚቃረን ነው። እንዲሁም በተከታታይ ከአስተዳደር ጉባኤው በተጻፈ ደብዳቤ ይኸው ውሳኔ በጥምር ጉባኤው ጸድቋል በማለት ሕጋዊ ለማስመሰል በተደረገው ሙከራ በጥምር ጉባኤው ተገኝተው ውሳኔውን አጸደቁት በተባሉት የኮሚቴ አባላት ላይ የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤው ከፍተኛ ሀዘን ተሰምቶታል። ምክንያቱም በውስጥ መተዳደሪያ ደንባችን አንቀጽ 45 (4 ና 5) እና 48 (1-3) መሠረት የጥምር ጉባኤው ማንኛውንም ቅሬታ ደረጃውን ጠብቆ በይግባኝ ሲቀርብ ከሳሽንና ተከሳሽን አነጋግሮ ከሕግ አንጻር ትክክለኛ ዳኝነት መስጠት ሲገባው ደረጃውን ጠብቆ በይግባኝ ሳይቀርብለትና ተከሳሹ በሕጋዊ መንገድ ሳይጠየቅና መከራከሪያ ነጥቡን ሳያቀርብ በከሳሽ (በአስተዳደር ጉባኤው) የቀረበውን ውሳኔ ማጽደቅ ሕጋዊ ሊሆን አይችልም።

ሸ. ጉባኤው ስብሰባውን ከማጠናቀቁ በፊት ከላይ ቁጥሩ በተጠቀሰው የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ደብዳቤ ላይ ከተዘረዘሩት ክሶች በተራ ቁጥር 1 የተገለጠው የሰበካ አስተዳደር ጉባኤው ተመርጦ ሥራውን ከጀመረበት ዘመን ውጭ ያለውን የሂሳብ ዘገባ አላቀረበም ብለው ጠየቁ ለሚለው ይህንን ጉዳይ ለምን እንደጠየቁ የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤው መሪጌታ መርሐጽድቅን ጠይቋቸው ማስረጃ ጭምር እንዳላቸው በመግለጽ በጽሑፍ የሰጡትን መልስ 1 ገጽ ደብዳቤ ከዚሁ ጋር ተያይዞ ቀርባዋል። ስለሆነም ያለፈ ሂሳብም ቢሆን ሂሳቡ ወይም ገንዘቡ የአንዲት ቤተክርስቲያን በመሆኑ እርሳቸው በጠየቁት መሠረት ሂሳቡ ተጣርቶ ከሆነ የተጣራውን የሂሳብ ዝርዝር ለጠያቂውም ሆነ ለጠቅላለው ጉባኤ አባላት አቅርቦ ግልጽ ማድረግ ፤ ያልተጣራ ከሆነ ደግሞ ገለልተኛ በሆነ አጣሪ ኮሚቴ ተጣርቶ መታወቅ እንዳለበት የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤው ያምናል።

በአጠቃላይ ከላይ ከሕጉ ጋር ተያይዞ በተገለጠው መሠረት የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ በመሪጌታ መርሐጽድቅ ላይ ያቀረበው ክስና ያስተላለፈው ውሳኔ ሕጉን ተከትሎ ያልተፈጸመና ሕገወጥ መሆኑን ጉባኤው አምኖበታል። ስለሆነም እንደዚህ ያለውን የሕግና ሥርዓት መጓደልን ማስተካከልና ሥርዓትን ጠብቆ እንዲሄድ ማድረግ የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ ተግባር ስለሆነ የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ሕግና ሥርዓትን ጥሰዋል ሲል በመሪጌታ መርሐጽድቅ ላይ ያቀረበውን ክስ በውስጠ ደንቡ አንቀጽ 48 (ሀ) መሠረት

ለሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ እንዲቀርብና ጉዳዩ ደረጃውን ጠብቆ በዳኝነት እንዲታይ ይህ የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ አጥብቆ ይጠይቃል።

በዚህ ሕጋዊ መንገድ ባይፈጸም ቀርቶ ተከሳሹ ያለዳኝነትና ያለአግባብ ተበድያለሁ ብለው ለሚጠይቁት ሕጋዊ እርምጃም ሆነ ሕግን በመጣስና ሕግን ተከትሎ ባለመሥራት የሚነሣት በጠቅላላው በቤተክርስቲያን ካህናትና ምእመናን አንድነትና ሰላም ላይ ለሚፈጠረው ችግር የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ተጠያቂ መሆኑን የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ አጥብቆ ያሳውቃል። ከዚህም ሌላ በዚህና ከዚህ በፊት በሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ በተሰጡት የሕግ ምክርና ማሳሰቢያዎች መሠረት የሰበካው አስተዳደር ጉባኤ ከዚህ በፊት የታዩትን ስህተቶች በማረም በቤተክርስቲያናችን የምንመራበትን ሕግ ተከትሎ የሚያስተዳድር ካልሆነ የሕግ አስከባሪ መኖሩ ዋጋ ስለሌለው ይህ የሕግና ሥነሥርዓት ጉባኤ ሥራውን ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ ሕጉንና ሥርዓቱን ለማስከበርና በቤተክርስቲያናችን ግንዛቤና ንቃረት አጠባበቅ ላይ ሀሚት እንዲኖር መደረግ የሰበካን በሚመለከት ቁጥር ያደረገውን ጥረትና ፤ እንዲሁም የገጠሙትንና የታዩትን ችግሮች በዝርዝር ለጠቅላላው ጉባኤ አባላት አሳውቆ ሃላፊነቱን እንደሚያስረክብ በአንድ ድምጽ ተስማምቶ የሰሉቱ ጉባኤ ተፈጽሞዋል። የጉባኤውም ውሳኔ ለሰበካው አስተዳደር ጉባኤና ለሌሎቹም ማወቅ ለሚገባቸው የኮሚቴና የካህናት ጉባኤ አባላት እንዲላክ ተስማምተዋል።